

۱۵۰۷۵۸۵

مالکیت ادبی هنری

تألیف:

سعید بدخش

(وکیل پایه یک دادگستری)

بدخشی، سعید. ۱۳۶۲.
 مالکیت ادبی و هنری/ تألیف سعید بدخشی.
 تهران: منشور سمیر، ۱۳۹۶.
 ۲۷۷ ص.
 ۹۷۸-۶۰۰-۴۶۷-۰۲۸-۹
 فبا
 کتابنامه: ص: [۲۷۲]-۲۷۷.
 مالکیت معنوی / Intellectual property
 حق مولف / Copyright
 مالکیت معنوی (حقوق بن الملل) / Intellectual property (International law)
 حق مولف -- مطالعات تطبیقی / Copyright -- Comparative studies
 ۸۱۳۰۱/۷۴۲ ۱۳۹۶
 ۳۴۶/۰۲۸
 ۲۷۲۷۳۵۰

سرشناسه
 عنوان و نام پدیدآور
 مشخصات نشر
 مشخصات ظاهری
 شابک
 وضعیت فهرست نویسی
 یادداشت
 موضوع
 موضوع
 موضوع
 رده بندی کنگره
 رده بندی دیویی
 شماره کتابشناسی ملی

انتشارات منشور سمیر

مالکیت ادبی هنری

تألیف: سعید بدخشی (کارشناس ادبی و هنری)

ناشر: منشور سمیر

شمارگان: ... نسخه

نوبت چاپ: اول - ۹۶

قیمت: ۲۰۰۰۰ ریال

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۴۶۷-۰۲۸-۹

حق چاپ: ۱۳۹۶، انتشارات منشور سمیر www.manshoorsamir.ir تماس: ۰۹۳۶۱۷۷۷۱۱۹۹

همه حقوق محفوظ است. هرگونه نسخه برداری، اعم از زیراکس و بازنویسی، ذخیره کامپیوتری، اقتباس کلی و جزئی (به جز اقتباس جزئی در نقد و بررسی و اقتباس در گنومه در مستندنویسی و مانند آنها) بدون مجوز کتبی از ناشر ممنوع و از طریق مراجع قانونی قابل پیگیری است.

فهرست مطالب

۱۱	چکیده
۱۳	فصل اول کلیات
۱۳	بخش اول: مفاهیم و مبانی
۱۳	مبحث اول: ماهیم
۱۵	گفتار اول: مفاهیم مرتبط به پدیدآورنده
۱۸	گفتار دوم: ماهیم مرتبط به اثر
۳۴	مبحث دوم: مبانی مالکیت ادبی هنری
۳۶	گفتار اول: نظریه‌های مالکیت ادبی هنری
۵۱	گفتار دوم: نظریه‌های ارائه شده در قرن ۱۸ و بعد
۵۶	بخش دوم: سیر تاریخی
۵۷	مبحث اول: سیرتاریخ در قوانین داخلی
۵۷	گفتار اول: سیر تاریخی در قوانین و معاهدات بین‌المللی
۵۹	گفتار دوم: سیر تاریخی در برخی کشورهای پیشرو
۵۹	بند یکم: انگلستان
۶۰	بند دوم: فرانسه
۶۱	بند سوم: ایالات متحده آمریکا
۶۴	مبحث دوم: سیر تاریخی در قوانین ملی (موضوعه و شرع)
۶۴	گفتار اول: قوانین موضوعه
۶۸	گفتار دوم: سیر تاریخی در شرع
۷۱	فصل دوم مالکیت ادبی هنری و حقوق ملی
۷۱	بخش اول: مالکیت ادبی هنری در فقه اسلامی

- ۷۱..... مبحث اول: مخالفان حق مؤلف
- ۷۵..... مبحث دوم: موافقان مالکیت ادبی هنری
- ۷۵..... گفتار اول: تمسک به قاعده مصالح مرسله
- ۷۷..... گفتار دوم: مبنای ولایت فقیه
- ۷۸..... گفتار سوم: تمسک به ارتکازات عقلانیه
- ۸۰..... گفتار چهارم: قاعده لاضرر
- ۸۱..... گفتار پنجم: مالکیت تکوینی اعمال ذهنی
- ۸۲..... گفتار ششم: تمسک به ادله حرمت سرقت و غصب یا ورود عدوانی
- ۸۴..... گفتار هفتم: حیازات مباحات
- ۸۴..... گفتار هشتم: قاعده حفظ نظام و دلیل عقل مستقل
- ۸۷..... بخش دوم: مالکیت ادبی هنری بر قوانین موضوعه
- ۸۷..... مبحث اول: آثار و اشخاص قابل حمایت
- ۸۸..... گفتار اول: مصادیق آثار قابل حمایت
- ۹۰..... گفتار دوم: شرایط آثار مورد حمایت
- ۹۰..... بند یکم: شرایط اجباری
- ۱۰۱..... بند دوم: شرایط اختیاری
- ۱۰۲..... مبحث دوم: حقوق مادی و معنوی پدید آورنده
- ۱۰۳..... گفتار اول: حقوق مادی
- ۱۰۳..... بند اول: مفهوم حقوق مادی
- ۱۰۴..... بند دوم: انتقال حقوق مادی
- ۱۰۶..... بند سوم: موقتی بودن
- ۱۱۳..... بند چهارم: امتیازات حقوق مالی
- ۱۱۹..... گفتار دوم: حقوق معنوی
- ۱۱۹..... بند اول: مفهوم حقوق معنوی

بند دوم: ویژگی‌های حق معنوی	۱۲۰
۱- حق معنوی محدود به زمان و مکان نیست	۱۲۰
بند سوم: جنبه‌های حق معنوی	۱۲۶
۴- حق پشیمانی و بازستانی اثر (حق عدول یا استرداد)	۱۳۰
فصل سوم مالکیت ادبی و هنری و حقوق فراملی	۱۳۳
بخش اول: مالکیت ادبی هنری در معاهدات بین‌المللی:	۱۳۳
مبحث اول: معاهده برن	۱۳۳
گفتار اول: تاریخچه	۱۳۳
گفتار دوم: بررسی مفاد	۱۳۶
گفتار سوم: بررسی مفاد	۱۳۸
بند اول: هدف و آثار و حایات	۱۳۹
بند دوم: پدیدآوردگان	۱۴۱
بند سوم: حقوق مادی و معنوی	۱۴۵
مبحث دوم: معاهده جهانی پدیدآوردگان	۱۵۵
گفتار اول: تاریخچه	۱۵۵
گفتار دوم: بررسی مفاد معاهده	۱۵۹
بند یکم: اصل برابری پدیدآورنده خارجی با پدیدآورنده ملی	۱۵۹
بند دوم - حقوق معاهده‌ای	۱۶۱
مبحث سوم: معاهده رم	۱۶۷
گفتار اول: تاریخچه	۱۶۷
گفتار دوم: بررسی مفاد معاهده رم	۱۶۸
بند اول - هنرمندان - مجری	۱۶۸
بند دوم - تولیدکنندگان فنوگرام	۱۷۳

- بند سوم - سازمان‌های پخش رادیویی ۱۷۵
- بند چهارم - مقررات مشترک برخی دارندگان حقوق مجاور ۱۷۶
- بند پنجم: معیار حمایت ۱۸۰
- بند ششم: حقوق ذینفعان حقوق مرتبط ۱۸۲
- بند هفتم: مدت حمایت ۱۸۶
- بخش دوم: مالکیت ادبی هنری در دیگر کشورها ۱۹۱
- بحث اول: مالکیت ادبی هنری در کشورهای اسلامی ۱۹۱
- گفتار اما: بررسی اجمالی وضعیت مالکیت ادبی هنری در کشورهای اسلامی ۱۹۱
- گفتار دوم: بررسی تفصیلی مالکیت ادبی و هنری در برخی کشورهای اسلامی ۲۰۰
- بند یکم: مالکیت ادبی و هنری در سوریه ۲۰۰
- بند دوم: مالکیت ادبی و هنری در لبنان ۲۱۷
- بند سوم: مالکیت ادبی و هنری در قزاقستان ۲۲۸
- بند چهارم: مالکیت ادبی و هنری در مصر ۲۳۵
- مبحث دوم: مالکیت ادبی هنری در کشورهای غیراسلامی ۲۴۰
- گفتار اول: کانادا ۲۴۰
- گفتار دوم: انگلیس ۲۴۴
- بند یکم: آثار مورد حمایت ۲۴۴
- بند دوم: آثار خارج از حمایت ۲۴۵
- بند سوم: مالکیت مالکیت ادبی و هنری انگلستان ۲۴۶
- بند چهارم: نقض مالکیت ادبی هنری ۲۴۷
- بند پنجم: مدت حمایت قانون از حق ۲۴۹
- گفتار سوم: مالکیت ادبی هنری در آمریکا ۲۴۹
- بند یکم: آثار مورد حمایت مالکیت ادبی هنری ۲۵۲
- بند دوم: آثاری که مورد حمایت مالکیت ادبی و هنری قرار نمی‌گیرد: ... ۲۵۵

۲۶۱	کفتار چهارم: مالکیت ادبی هنری در فرانسه
۲۶۱	بند یکم: آثار مورد حمایت
۲۶۲	بند دوم: آثار غیرقابل حمایت
۲۶۴	بند سوم: حقوق مادی
۲۶۵	بند چهارم: مدت حمایت حقوق مالی
۲۶۷	بند پنجم: حقوق معنوی
۲۶۹	نتیجه و پیشنهاد
۲۷۳	فهرست منابع

چکیده

مالکیت ادبی و هنری (مالکیت ادبی و هنری) به همراه حق اختراع (مالکیت صنعتی) چهره‌های شناخته شده مالکیت معنوی هستند که به وسیله آن‌ها از حقوق معنوی انواع آثار ادبی و هنری مثل کتاب، مقاله، رساله، نمایشنامه، شعر، ترانه، سرود، آثار سینمایی، نقاشی، عکاسی و ... صیانت می‌شود. در تعریف، مالکیت ادبی هنری حقی است قانونی شرع و دارای ضمانت اجراء که برای حفظ حقوق مادی و معنوی پدیدآورنده و بهره‌بردار این حقوق، به پدیدآورنده آثار اصیل و ابتکاری تعلق می‌گیرد. مالکیت ادبی هنری دارای دو چهره حقوق مادی و معنوی است که حقوق مادی ناشی از مالکیت ادبی هنری، حرق فرعی مهمی چون حق تکثیر و نشر، عرضه، اجرا، ترجمه، اقتباس و حقوق عنوان نیز مظاهری چون حق اعلان و افشاء، حق انتخاب حرمت اثر و ... را برای پدیدآورنده، از میان می‌آورد. مالکیت ادبی هنری در ایران به موجب قانون حمایت از حقوق رلفان و مصنفان و هنرمندان مصوب سال ۱۳۴۸ به رسمیت شناخته شده است اما هنر هم از نارسایی‌ها و نقایص آشکاری برخوردار است به عنوان مثال حقوق مجاور که مربوط به اجراءکنندگان آثار ادبی و هنری است هنوز به رسمیت شناخته نشده است. در بعضی از ملل مالکیت ادبی هنری پیشرفت قابل ملاحظه‌تری داشته و کنوانسیون‌ها و معاهدات زیادی در راستای همسان کردن قوانین آن به وجود آمده است. در این میان به عنوان نقطه عطف می‌توان کنوانسیون برن را نام برد که در سال ۱۸۸۶ میلادی به تصویب رسیده و تاکنون بیش از هفت مرتبه مورد اصلاح قرار گرفته است و کشورهای عضو را متعهد نموده که قوانین ملی خود را به گونه‌ای اصلاح کنند که از پدیدآورندگان کشور خود و همچنین پدیدآورندگان کشورهای دیگر و آثارشان حمایت کنند. هدف از نگارش

این کتاب بررسی و تحلیل قوانین ایران در این زمینه و همچنین تطبیق آن با قوانین و فواید بین‌المللی و سایر کشورها است با نیم‌نگاهی به سابقه تاریخی آن و نتایج به‌دست‌آمده نیز حاکی از آن است که قوانین کشورمان به نظر دارای کارایی کاملی در این زمینه نباشد و ضروری به نظر می‌رسد نه‌تنها بایستی تجدید نگرش در قوانین شود بلکه می‌بایست سعی نمود تا با پیوستن به کنوانسیون‌های بین‌المللی از جمله معاهده رن و معاهده رم گام اساسی در به‌روزرسانی و همسان‌سازی قوانین برداشت.